

МКТИВ
№: 7225

НАРОДЕН ТЕАТЪР "И ВАН ВАЗОВ"

a_1991_004748

П Р О Т О К О Л

от

ЗАСЕДАНИЕТО НА ДИРЕКЦИОННИЯ СЪВЕТ,
СЪСТОЯЛО СЕ НА 10.V.1991 Г.

==С О Ф И Я==

днес, 10.V.1991 година се проведе заседание на Дирекционния съвет. Присъствуваха:

БАСИЛ СТЕФАНОВ - Директор и Художествен ръководител,
КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ - Зам.директор,
инж.ЛЮДМИЛ ПЪРВАНОВ - Зам.директор,
СТЕФАН КАШАВЕЛОВ - Гл.счетоводител,
АНТОАНЕТА ВОЙНИКОВА - Зав.лит.бюро,
АТАНАС ВЕЛЯНОВ - Гл.художник,
СТОЙЧО МАЗГАЛОВ - Съзлен председател,
АЛЕКСАНДР МАРКОВ - Представител на КНСБ в театъра,
МИХАИЛ ИВАНОВ - Представител на КТ "Подкрепа" в театъра,
ИВАН ДОБЧЕВ - Режисьор, представител на т-р "СФУМАТО".
За протоколчик - Наталия Минкова.

Начало - 14,00 часа.

Васил Стефанов: Уважаеми колеги, откривам днешното заседание. На него ще разгледаме проекто-договор за сключване с театър "СФУМАТО". От краткото ми изложение ще разберете за какво става дума, още повече някои от присъствуващите вече са запознати със случая.

И така, студийният театър "СФУМАТО" се създаде преди две или три години със съдействието на тогавашния Комитет за култура и много дейната помощ на община "Триядица", която пое част от издръжката на театъра. За своите репетиции и представления колективът на "СФУМАТО" ползваше помещение в сградата на НДК. Понастоящем условията се промениха, ползването на помещението е съвсем ~~нормативни~~ непосилно за тях, а дори от НДК се дава сигнал, че е хубаво "СФУМАТО" да напусне сградата. Министерство на културата ни подсказа, че не е лошо ако предложим на този театър да дойде под нашия покрив. Давам си сметка, че съжителството на два театъра под един покрив не е толкова лесно, но събирането може и да ни застрахова от опасностите на конфликтите.

Аргументите да поканим "СФУМАТО" под нашия покрив са няколко а именно:

1. Стара е идеята за създаване на една експериментална сцена, студийна сцена. Винаги съм казвал, че ни е необходим един театър, в който най-би проличала промяната. "СФУМАТО" би могъл да бъде един такъв театър, който вече има изработена естетика. Той би бил една провокация към нашата мисъл, от което имаме нужда.

2. Ако този театър би останен на улицата да загине - това би било загуба за българския театър. В него работят хора с голямо желание и сили и трябва да им се помогне. Поради липса на покрив има

опасност този театър да угасне. Трябва ли да допуснем това?

Това са двете основни съображения да помогнем на този театър и да не позволим той да загине. От всички софийски театри нашият има най-голяма възможност да помогне. В сградата ни има една поставена под ключ репетиционна зала, така наречената "балетна зала". Тя е заключена, защото в нея се лази театралната видеотехника, която може да бъде преместена другаде, така че помещението да не стои неизползвано. При положение, че вече ни предстои премиера на втората ни камерна зала и щом ще пуснем публика на четвъртия етаж за самите нас, никакъв проблем няма да пуснем хора горе и за другата зала. Жестът, който правим не е толкова жертвен за нас.

В преговорите, които водихме стигнахме до идеята, че театър "СФУМАТО" трябва да запази своята самобитност, но да се впише в нашата структура, за да заживеем в творческа симбиоза. Така се стигна до този договор. Ще ви го прочета и искам да си кажете мнението, защото нямаме повече повод да отлагаме подписването му.

(Чете договора)

Трябва да ви кажа, че този договор имаше един вариант, който аз бях разработил. Сега ви прочетох втория вариант, който се е получил в резултат на преработката на първия от г-н Кашавелов, който е променил нещо от финансова гледна точка.

Искам да помоля Иван Добчев, който е представител от другата страна, да вземе отношение.

Иван Добчев: Ние нямаме никакви претенции към така формулирания договор, освен една неяснота по т.3.

В точка 1 не е посочено, че билетите ще бъдат маркирани за театър "СФУМАТО", за да не се получи бъркотия, пък и това е един вид популяризиране, че Театрална работилница "СФУМАТО" съществува успоредно с Народен театър "Иван Вазов". Мисълта ми е, че върху билетите на Народния театър, които ще се продават за нашите представления трябва да има печат "СФУМАТО".

По финансовите въпроси не съм специалист и може би затова не съм съвсем наясно. Става дума за клаузата, в която се говори за заплащането на гардеробиери, контрольори, разпоредители и други, както се казва в договора. Общо взето нашите представления имат толкова малко зрители, че разпоредители, контрольори и др. специално назначени не са необходими. Тези функции се изпълняват от наши хора, просто функциите на няколко длъжности се съвместяват от един, двама или трима души. Това е един условен ход. Има един друг въпрос, който ме вълнува - когато евентуално някой от нашите спектакли трябва да се

играе на камерна сцена горе, или камерна сцена долу, или дори на голяма сцена, т.е. в случаите когато ползваме театрално пространство, в което има съвършена театрална техника, тогава ще са необходими специалисти-техници, които си познават техниката. В тези случаи ние ще разчитаме на професионалистите от театъра и трябва в договора да бъде упоменато как ще им се плаща. При положение, че зрителите ни са 35, от брутния приход никога не ще можем да покрием разходите за помощно-обслужващия персонал, пък да плащаме и наем.

Стефан Кашавелов: Добре, Вие как предлагате? Аз бих дал други предложения.

Иван Добчев: Предлагаме да узаконим сумата 600 лева. Ние и работим с финансов план, не гоним финансови резултати, а реализиране на актьорското майсторство и на художествени постижения. Понякога репетиционният ни период е доста продължителен и тогава нямаме никакви приходи. Ако може от тези 600 лева да се плаща на контрольорки, т.н. и техници. Ако се приеме за обем 100-150 души зрители - тогава "да". Но досегашните ни посетители са не повече от 30 души. Тогава за какви приходи можем да говорим? Ние ще разчитаме повече на спонзори.

Васил Стефанов: Става дума за 600 лева наем твърда сума, а не наема да се определя съобразно вашите приходи?

Иван Добчев: Тези 600 лева ще бъдат една константа. Ние плащаме твърдо 600 лева, а прихода, разбира се, бихме могли да си разделяме по 50%.

Стефан Кашавелов: По отношение на тази точка "Финансови условия" - вие не искате да има точка за плащане на гардеробиери и друг персонал. Но тогава трябва, когато ви е необходим такъв да му плащате от вашия бюджет.

Васил Стефанов: Не е нужно. Когато ние нямаме представление тогава нашият персонал може да обслугова "СФУМАТО".

Иван Добчев: Ние идваме не за да печелим. Това е израз на някакъв престиж.

Васил Стефанов: Въпросът е, че ние този театър го каним не за да печелим от него. Важното е да не губим! В случаите, когато "СФУМАТО" използва наше пространство това ще става в ден, когато нашият театър не играе. Тогава нашият персонал ще обслужва неговите постановки, защото той си получава заплатата, за да работи или по-точно защото работи. Ние не гледаме на театър "СФУМАТО" като на гостуващ театър, от когото да печелим. Този театър, занавзайки своята самостоятелност и специфичност се интегрира с нас, става част от нашия театър. Нещо повече - двамата съдиректори на "СФУМАТО" - режисъс

рите Маргарита Младенова и Иван Добчев са назначени в нашата режисърска колегия по съвместителство и са част от нас самите.

Александър Марков: Разбирам, че има едно малко недоразумение – гардеробиерите са на хонорар, на тях им се плаща на представление, те не са щатен персонал, който получава заплатите си от ФРЗ.

Стефан Кашавелов: Няма нищо смущаващо в това, което е записано в договора.

Васил Стефанов: Нашият вечерен персонал е на хонорар и ние не можем да му плащаме от нашите средства за представленията на "СФУМАТО".

Иван Добчев: Става дума за техническия персонал. Нашият афиш ще се включи в афиша на Народния театър, така че във всички случаи ще се съобразяваме със свободата на сцената, на която ще играем.

Михаил Иванов: По какъв принцип ще се определя кога ще играете на наша сцена?

Васил Стефанов: На този театър ние предоставяме отделно помещение, самостоятелна сцена, но в някои случаи може да се играе и на сцените на Народния театър. Всичко ще става по договаряне между ръководствата на двата театъра.

След като ние сме предоставили на "СФУМАТО" минимум условия, не можем да изгубим правото си на стопани в нашия си дом.

Александър Марков: Вълнува ме въпросът какво значи, че в балетната зала трябва да има необходимите съоръжения? Нашият театър изобщо не е в състояние да предостави звукови съоръжения в тази зала.

И второ – кои са стаите, които ще им се дадат? Каза се, че ще им се предоставят две гримърни и административни стаи.

Иван Добчев: В административната ~~жили~~ стая ще бъдат пом. режисьора, секретарката, която има един куп функции и задължения и др.т. Що се отнася до звуковата техника – ние си имаме, тази, която използваме в момента ни е достатъчна за залата на четвъртия етаж. По отношение на оборудването – бихме жели осветлението да бъде осигурено.

Александър Марков: До колкото разбирам вие в момента имате специализиран технически персонал, който обслужва техниката, с която разполагате.

Иван Добчев: Това са хора, които съвместяват различни дейности. Но когато дойдем на вашето оборудване – трябват специалисти и то ваши.

Васил Стефанов: С нашата техника ще си работят нашите специалисти.

Михаил Иванов: Не ми стана ясно - след като говорим, че Народният театър е в криза каква е ползата му от това приютяване. Говоря не за материалната полза, а за художествената, за рекламната

Атанас Велянов: Аз мисля, че за раздвижването на театъра това е много полезно.

Михаил Иванов: Искам да ви подскажа и една друга възможност. От страничния вход на театъра, който е съвсем самостоятелен има отделно стълбище, което води до помещение високо под покрива. Там спокойно би могло да се открие една чудесна самостоятелна сцена

Кирил Воденичаров: Не е възможност! Това са допълнителни трудности, които не са обмислени. И от гледна точка на пожарообезопасността и от други гледни точки...

Васил Стефанов: Преди малко поставих въпроса - не да печелим, а да не губим. Надявам се, че тази сума (малка) 600 лева, не знам до каква степен е съобразена реално с очакваните разходи за този представа за осветяването на тази зала - какъв ще бъде разхода на електричество, т.е. дали разходите за електроенергия, необходима за осветлението няма да ни ощети.

Това, че театърът е в недобро положение е ясно, но ако държим тази зала затворена - няма да ни стане по-добре.

Въпросът за печалбата е много тънък. Смятам, че мисълта да помогнем на един театър, да не позволим той да загине, да го спасим е морална печалба. Това е един жест, който ще се оцени от историята.

Има и нещо друго. Появявайки се в нашия театър публика, която ходи в театър "СФУМАТО", защото всеки театър си има своя публика, нашият театър ще получи повече посетители, това ще доведе хората в нашата сграда, а може публиката на "СФУМАТО" да стане и наша публика. С привличането и подслоняването на "СФУМАТО" не можем да взривим лошото отношение към нашия театър, това ние ще направим с нашите си действия, с нашия си репертоар. Най-важното е, че с този жест нашият театър показва, че желае да скъса с представатата за консерватизъм, че ние не поставяме бариера между тези два различни театъра. Няма парични дивиденти в тази акция. Моралните дивиденти могат да се превърнат в материални.

Антоанета Войникова: Понеже се информираме с новите положения на маркетинга, това ще ни бъде като реклама и пропаганда. Този ход - даване ръка на театър като "СФУМАТО", ще действува рекламино за нашия театър.

Стойcho Мазгалов: Ще вляза в противоречие на всички вас,

за което искам да бъда разбран. Слушах внимателно думите ви, за да бъда убеден в правотата на тази постъпка, но не можахте да ме убедите. Това е преди всичко творчески въпрос. Един нов организъм, една нова театрална естетика се вклинява в организма на Народния театър, който е със своята традиция и специфичност. Това е особеното. Колкото и да ги държим отделно, те не могат да не се съешат. Освен това, много съществен въпрос е как двамата режисьори ще служат на две различни театрални естетики? Винати ще има противоречия! Два театъра под един покрив – невъзможно! Това е съдбовен въпрос за Народния театър! Та те няма да се оставят само на четвъртия етаж! От дълго време се говори за това в театъра и тревогата сред творческия състав е голяма. Направо се поставя въпросът "Кой – кого?". Предлагам преди да се вземе решение и да се подпише договора, да с направи събрание с творческия състав. "СФУМАТО" ще играе под шапка то на Народния театър, един ден те ще обсебят всичките ни сцени! Васил Стефанов трябва да събере художествения състав и да му обяни – защо "СФУМАТО" идва в нашия театър.

Васил Стефанов: Въпросът е много основателен. Трябва да кажа пред целия персонал защо съм се решил на този ход. Ако наистина това е съдбоносен въпрос за Народния театър – чухте, че договорът ще се сключи за една година, нищо повече от една година, във възможностите на тази симбиоза.

Нашата режисьорска колегия в момента е с двама щатни режисьора, двама ни напуснаха. Тя имаше остра нужда от попълване. Част от нашето споразумение беше Маргарита Младенова и Иван Добчев да бъдат назначени при нас и възможността да попълним режисьорския състав с тях двамата е един добър изход и добра възможност. Невъзможно е един театър, който вече има 3 сцени и дрогодина ще има 12-15 нови постановки да разчита на гастрольори-режисьори. Двама души като Добчев и Младенова трябва да бъдат привлечени на постоянна работа в театъра ни. В това виждам шанс. Пред мен също е стоял въпросът как те ще правят постановки с различна естетика за двата театъра. Но практиката понастоящем показва, че по едно и също време те правят постановки и в "СФУМАТО" и в други театри. Става дума, че тези хора, когато правят ~~хороши~~ театър "СФУМАТО" го правят по един тертип, а през другото време си правят нормални постановки. Мисля, че спокойно могат да си посветят свободното време на Народния театър, а не да ходят по другите театри в София и страната.

Възможно е в тревогата да е внесен друг мотив. Известно е, че театър "СФУМАТО" работи в много кратки обороти, в него актьорите репетират по 12 часа и не могат да участвуват другаде, освен

при специално разрешение. Режимът в театър "СФУМАТО" е друг и това може би беспокои актьорите. В тази симбиоза аз се надявам, че "СФУМАТО" ще се отрази благоприятно върху нашите колеги. Аз се страхувам, че беспокойството на моите колеги идва от опасността режимът на работа ~~нихи~~ на техните артисти да се отрази върху режима на работа на нашите.

Нямаме никакво намерение да прехвърляме актьори от единия : другия театър. Всички тези опасения са лишени от всякакво основание. Мисля, че ще разполагаме с режисьорите М.Младенова и Ив.Добчев като режисьори с много богат опит и бихме желали все пок да променят нещо в традициите на нашата режисьорска практика.

Колкото до това, че ще обсебят сградата - влизането на "СФУМАТО" на нашите сцени ще става много внимателно, за да не предизвика катализми. Това съжителство носи много проблеми. Не мислете, че тези месеци, през които сме водили разговори ни е било лесно.

КИРИЛ ВОДЕНИЧАРОВ: Стойчо Мазгалов е много полезен за едно ръководство. Той винаги опонира и е невярващ. Ние сме голям театър и на високо професионално ниво, затова няма какво да се плашим от една нова формация. Но трябва ли да мислим и да вярваме, че традициите на Народния театър са с най-добра естетика? От наша гледна точка могат да се отчетат много грешки. Но защо естетиката на театъра да не бъде променена, защо поне да не бъде провокирана? Можем спокойно да станем мъцанати на един театър, какъвто е "СФУМАТО". Какво страшно има? Напротив, конкуренцията оказва стимулиращо въздействие. Това ще бъде нещото, което ще ни провокира, ще ни дърпа напред. Договорът ще се сключва година за година, така че винаги могат да се нанесат промени в него.

Всички сме притеснени от промените, които ни очакват, от неизвестността. Предложението на Мазгалов е правилно - да се обясни на творческия колектив случая "СФУМАТО" и да се отговори на възникващите въпроси.

По отношение на приходите, разходите и плащанията на театралната формация, щом вземаме приходи, спокойно ще можем да платим хонорар на 1-2 души, но на тези, които работят на щат за обслужване и на техните представления няма да им се плаща, тъй като те си получават заплатите. "СФУМАТО" е част от нашия театър, вземаме приходи от него, затова ще работим и за него. За да спазим демократичния принцип, наистина колективът трябва да бъде запознат с този въпрос. Как може да се допусне, че един театър с 20 души ще разсипе токът на театър като Народния?! Аз напълно подкрепям идеята!

Иван Добчев: Понеже въднъж сме парени, искам всичко да бъде ясно и уточнено. Сумата 600 лева да бъде фиксирана. Искам да предпазя предварително чистотата на тези взаимоотношения. Посоката на разговора ни е една. Сблъскахме се със следното - там където всичко беше ясно с договор и то дори много ясно, когато се опираха нещата до заплащане, хората не идваха да ни обслужват докато не им се плати. Затова искам точно да бъде определено на кого ще се заплаща и в кои случаи и на кого няма да се заплаща. Така също нека се уточнят и конкретизират всички клаузи от договора.

Кирил Воденичаров: Меценатството се състои във това, че ние ви даваме една квадратура, която до сега е бездействувала. Ако я продадем ще спечелим 2000 лева, но ние не я продаваме, а ви я предоставяме за 600 лева. Тази сума е предостатъчна и няма да ощетява финансово театъра.

Иван Добчев: Бихме могли да разпределяме по 50% приходите от билетите.

Васил Стефанов: Г-н Добчев, по тези въпроси ще се споразумеем.

Иван Добчев: Да отговоря на основния въпрос, който бе поставен от г-н Магдалов - за съчетанието на естетиката на "СФУМАТО" и тази на Народния театър. Човек, който е вътре в нещата казва, че тази естетика не му харесва. На мен също не ми харесва. Какво има шанс да се направи? Когато става дума за творческата конкуренция и манталитета не трябва да се мисли за запазване на досегашния образ на целия живот. Монолита на този национален институт се решаваше от страннични хора. Това е най-голямата причина този театър да влеза в кризата на собствената си поетика и естетика. Тези хора мислят, че са монополисти тук. Трябва да се промени мисленето на хората, които работят в Народния театър. Мисля, че нашият модел на работа може да послужи за модел на целия театър. Същият принцип ще се помърча да наложи и долу - на всеки да бъде внушено за какво работи тук той. Това е, което с М.Младенова и Кр.Спасов, с които имаме еднакви критерии, сме постигнали в "СФУМАТО". Това са няколкото крачки далеч от това, което се прави сега тук. Че ние двамата сме художествени ръководители на едно такова нещо в никакъв случай не ни отдалечава от театъра. Много е хубаво, че точно един такъв човек като Васил Стефанов е съгласен да събере хората малко по-безкористно, за да се опитаме да направим нещо за този театър, който заслужава по-друга съдба. Тук трябва да има друга организация, друга дисциплина... Тук не е въпрос на пари, а на талант. Резултатите ни трябва да са такива, че да предизвикат истинско

уважение. Мисля, че тук има какво да се уважава, какво да се ценят. Има артисти, които ми показваха старите традиции, театрални артисти. Впоследствие разбрах, че има и друг вид артисти – закъсняват, не гледат сериозно на работата си, имат мърлячески манталитет. На частното може и повече, и по-натоварено, а там, откъдето си получаваме заплата, може и как да е. Явно е, че този номер с осигурената заплата не е правилен. Мисля, че ние не сме експериментален, не сме и авангард театър. Това, което много говорим на нашите артисти е въпроса за истина – да си това, което правиш, да си в това, което правиш. Това днес се постига много трудно. Него идваме да правим под покрива на Народният театър, а не да рушим! Ще има конфликти, но не се боя от тях.

Стойчо Мазгалов: Аз пак искам да повторя предложението си. Днес се решава съдбата на нашия театър. Тези режисьори не може да не сменят курса на Народния театър. Нищо не пречи да съберете колектива и да го уведомите за промените, които ще дойдат.

Васил Стефанов: Ще направим едно събрание, на което ще дойдат Маргарита Младенова, Иван Добчев, Красимир Спасов и на него ще говорим открито за всичко.

Михаил Иванов: Г-н Стефанов, преди да закриете заседанието искам да повдигна един друг въпрос. На 17.I. по програма трябва да има "Чичовци". Мнението ми е, че по технически причини "Чичовци" не може да се играе вече. Първо – капациите, по които се ходи, са изрязани отстрани и се образуват големи дупки. Миналия път с големи трудности ги кърпихме, за да не пропадне кракът на някой артист, но този път не знам как ще ги попълним. Второ – декорът е в невероятно състояние и всеки момент има вероятност да падне. Трето – някой разпоредил стълбата, която играе в "Чичовци" да бъде приспособена за "Комедия от грешки" и тя сега е боядисана в друг цвят, който не отговаря на "Чичовци".

Г-н Първанов, кажете не съм ли сигнализирал за всички тези неща и защо не са взети мерки?

Людмил Първанов: Кой е срязал капаци за 2000 лева?

Кирил Воденичаров: Ще извикаме дърводелците, за да закърпят капациите. Ще видим какво трябва да се направи и със стълбата.

Васил Стефанов: Благодаря на Мишо, че повдигна този въпрос.

Вчера подписах заповеди за освобождаване на Николай Николаев и Емил Джамджиев – актьорите, които искаха продължителен неплатен отпуск. Мога да дам обяснение на Директорския съвет защо съм ги освободил. Щом театърът може да съществува 6 месеца без тях, значи може и без тях да реализира своя репертоар, те не са му необходими. Мина време

мето, когато можеше да молят да не бъдат разпределени пък да получават заплата, а после да бъдат дълго време в неплатен отпуск.

Трябва да се намери заместник на Емил Джамджиев в "Чичовци" за 17.V.(това може би ще бъде последното представление на тази постановка). Вижте Владимир Люцканов дали ще се съгласи. До колкото знам, на времето той е бил титуляр на тази роля.

Искам да ви уведомя, че разработвам една програма, чрез която без да уронваме авторитета на нашия театър да дадем и превозни средства и помещения под наем, за да ни носят печалба. Ще ви запозная с един друг договор - за предоставяне на товарния камион "МАН" под наем на фирма "ОПУС". Определеният наем е 8000 лева.

Тази ваканция театърът ще влезе в частичен ремонт.

Стефан Кашавелов: Във връзка с това искам да Ви кажа нещо. В 13,30 часа Благой Станоев(нашият електронник) ни заваде мен и Първанов при свой приятел в Министерството на финансите. Той ни увери, че може да ни осигури отпускането на средства, необходими ни за закупуване на валута за извършване на ремонта. При това положение, ако има уговорка между Министерство на културата и немската фирма, съоръженията могат да пристигнат още това лято.

Васил Стефанов: За всички е ясно, че ако започнем основен ремонт няма да ни стигнат 4 месеца. Затова предлагам сега да се демонтира касетата, за да можем на 10.IX. да стъпим на сцената. За това имаме пари, а и можем да си позволим лукса да открием сцената на 10.IX. Догодина лятото ще можем да монтираме новата касета. За монтаж това лято не може и да се мисли - не можем да се лишим толкова дълго от възможността да излезем на сцена. Отказваме се от извършването на монтажа това лято - нямаме нито пари, нито време. В случай, че се захванем с ремонт, всички ония хубави намерения, които имаме да реализираме през септември, няма да могат да се осъществят.

Днешното извънредно заседание на Дирекционния съвет беше предимно за решаване на въпроса за договора със "СФУМАТО". Всичко ви убеждава в благородните съображения при извършване на договарянето. Всичко това ще доведем до знанието на колегите, но моля ви, обяснявайте им и вие за нашите разговори. Събрание ще имаме за всички тези въпроси, а освен това трябва да представя новите режисьори на творческия състав. Михаил Иванов ще бъде така добър да разнася светлината сред техническия състав. Колкото до освобождаването на двамата ни колеги - актьори - това доказва, че никой не е закрепостен в този театър. Всеки може да напусни и да отиде, където си е изbral.

Закривам заседанието в 16,30 часа.

10.V.1991г.

Протоколчик:
/Н.Минкова/
